

Copernicus, a nie GMES

Copernicus jest nową nazwą realizowanego przez Komisję Europejską programu monitorowania Ziemi, wcześniej znanego jako GMES (Global Monitoring for Environment and Security – Globalny monitoring środowiska i bezpieczeństwa). Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej Antonio Tajani ogłosił to 11 grudnia 2012 r. podczas posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności. W świecie coraz bardziej zagrożonym klęskami żywiołowymi i innymi katastrofami „Copernicus” ma monitorować stan środowiska na lądzie, morzu i w powietrzu, a także zwiększać bezpieczeństwo obywateli. Oprócz tego program ten jest siłą napędową dla wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, gdyż – według wyników niedawnego badania – daje on możliwość utworzenia w Europie do 85 tys. nowych miejsc pracy w latach 2015-30. Antonio Tajani powiedział: „Zmieniając nazwę z GMES na »Copernicus«, składamy hołd wielkiemu europejskiemu naukowcowi i obserwatorowi – Mikołajowi Kopernikowi. Tak jak on w XVI wieku pomógł lepiej zrozumieć nasz świat, tak i europejski program monitorowania Ziemi pozwala nam dogłębnie zrozumieć naszą zmieniającą się planetę i umożliwiła podjęcie konkret-

nych działań mających poprawić jakość życia obywateli. Program »Copernicus« osiągnął już dojrzałość, a wkrótce uruchomione zostaną wszystkie jego usługi. Dzięki większej dostępności danych zwiększy się liczba użytkowników, co pozwoli łatwiej osiągnąć tak bardzo dziś upragniony wzrost”.

Przypomnijmy, że pierwotnie program GMES miał nosić właśnie łacińską nazwę: Copernicus. Jednak w 2008 r. wiceszef Komisji Europejskiej Günter Verheugen, powołując się na problemy z rejestracją nazwy, chciał ją zmienić na wersję niemiecką, czyli „Kopernikus”. Polskie środowiska naukowe ostro oprotowały tę propozycję i pozostano przy GMES-ie. Sprawa nabrała także wymowy politycznej. Sejmowy zespół ds. przestrzeni kosmicznej w interpelacji skierowanej w połowie września 2011 r. do premiera Donalda Tuska zarzucał polskiemu urzędnikowi „zaniechanie elementarnych działań” w ce-

lu rozstrzygnięcia sporu po myśli Polski. Eksperti podkreślali, że „Kopernikus” będzie utrwalac przekonanie, że Kopernik był Niemcem. Zdaniem Piotra Wolańskiego, przewodniczącego Komitetu Badań Kosmicznych i Satelitarnych PAN, nazwa w brzmieniu łacińskim zadowalałaby wszystkich. Prowadzona od dłuższego czasu akcja polskich naukowców, polityków i urzędników przyniosła w końcu efekt.

Źródło: Komisja Europejska, JP

Nadzór o weryfikacji rejestru granic

W dniach 3-4 grudnia 2012 r. w siedzibie GUGiK odbyła się narada organów nadzoru służby geodezyjnej i kartograficznej. W spotkaniu wzięli udział wojewódzcy inspektorzy nadzoru geodezyjnego oraz naczelnicy Departamentu Nadzoru, Kontroli i Organizacji Służby Geodezyjnej i Kartograficznej GUGiK. W trakcie narady opracowywano wspólne stanowiska w sprawie działań nadzorczych inspektorów nadwstępną weryfikacją danych inicjalnej bazy Państwowego Rejestru Granic w zakresie granic jednostek i obrębów ewidencyjnych. Zaprezentowane zostały metodologie kontroli problemowych opracowywane równolegle przez trzy zespoły. Uzgodniono ponadto wspólne stanowisko WINGiK-ów w zakresie kontroli przeprowadzanych przez wojewódzkie organy nadzoru oraz tematykę szkoleń dla pracowników wojewódzkich inspekcji geodezyjnych i kartograficznych w 2013 r.

Źródło: GUGiK

Hubert Rak (1931-2012)

Podług i ciężkiej chorobie 5 grudnia zmarł Hubert Rak, zasłużony geodeta, wieloletni dyrektor Okręgowego Przedsiębiorstwa Geodezyjno-Kartograficznego w Katowicach. Miał 81 lat.

Hubert Rak (ur. 25 listopada 1931 r. w łagiewnikach k. Bytomia) ukończył w 1950 r. Liceum Miernicze w Katowicach. W latach 1952-56 studiował na Politechnice Śląskiej, gdzie uzyskał tytuł inżyniera mierniczego, a następnie na Wydziale Geodezji Górniczej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (1958-59) ukończył studia magisterskie. Studiował także handel zagraniczny na Uniwersytecie Śląskim (1986-87). Pracę zawodową w Wojewódzkim Urzędzie Ziemskim rozpoczął jeszcze podczas nauki w liceum (1947 r.). W latach 1950-62 pracował w Katowickim Okręgowym Przedsiębiorstwie Mierniczym. W 1962 r. został dyrektorem Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Geodezyjnego Gospodarki Komunalnej w Katowicach, a po połączeniu WPGGK z OPGK Kato-

wice (1973 r.) – dyrektorem nowego przedsiębiorstwa (OPGK Katowice), którym kierował do 1991 roku. Później założył własną firmę (Polkart International Consulting), zajmował się także rzeczoznawstwem majątkowym. Był członkiem Związku Mierniczych Rzeczypospolitej Polskiej

(od 1950 r.), a następnie Stowarzyszenia Geodetów Polskich i w obu organizacjach pełnił wiele funkcji. Był Członkiem Honorowym SGP. Działał aktywnie w Międzynarodowej Federacji Geodetów (FIG): w kadencji 1978-81 był wiceprzewodniczącym Komisji 8 (Podstawowe systemy miejskie. Budowa i rozwój miast), a w kolejnej jej przewodniczącym (1981-84). W latach 1973-78 był członkiem Rady Programowej „Przeglądu Geodezyjnego”.

Został odznaczony m.in. Krzyżem Oficerskim i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Był nietuzinkową postacią polskiej geodezji drugiej połowy ubiegłego wieku.

Jerzy Przywara